

25.01.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**25 Ocak 2023
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

25 Ocak 2023 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Bahçeşehir Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 2 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/4)
- Kamu İhale Tebliği (No: 2023/1)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 2/11/2022 Tarihli ve 2015/18831 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 2/11/2022 Tarihli ve 2017/39239 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 23/11/2022 Tarihli ve 2018/36513 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 23/11/2022 Tarihli ve 2019/9769 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 23/11/2022 Tarihli ve 2019/24604 Başvuru Numaralı Kararı

Bakan Kirişci: Tarım nakil zincirini kısaltmalıyız

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, Türkiye'deki sorunlardan birinin tarım ürünlerinin nakil zincirinde yaşandığını belirterek, "Bu zinciri kısaltalım. Nasıl kısalacak peki? Kent tarımı diyoruz." ifadelerini kullandı.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, Adana'da düzenlenen 'Tarımın Yeni Yüzyılı Üretime Gönül Verenler Ödül Töreni'nde açıklamalarda bulundu.

Türkiye'deki sorunlardan birinin tarım ürünlerinin nakil zincirinde yaşandığını belirten Kirişci, "Bu zinciri kısaltalım. Nasıl kısalacak peki? Kent tarımı diyoruz. İstanbul'a, Türkiye'nin yüzde 25 meyve ve sebzesini tüketen şehre 76 ilden ürün taşınıyor. 270 bin kamyon 140 milyon kilometre yol kat ediyor ve 117 bin ton karbondioksit salınıyor. Biz diyoruz ki ya adam üretsın. Nerede Şile'de, nerede Beykoz'da, nerede Silivri'de, Çatalca'da... Bizim domates Antalya'dan çıkıyor. Tam 4 gün yol kat ediyor. Dolayısıyla zinciri kısaltma dediğimiz şey böyle bir şey olmalı." diye konuştu.

Bakan Kirişci, kentlerden kırsala dönüş için bakanlık olarak her türlü desteği ve çalışmayı yaptıklarını söyledi. Tarımda üretici girdi fiyat endeksinin yüksek olduğunun farkında olduklarını ifade eden Kirişci, buna oranla bakanlık olarak birçok tarım ürününün fiyatında artış sağladıklarını belirtti.

Süt fiyatına maliyet zammı

Çiğ sütte ilk fiyat artışının arz-talep kaynaklı olduğunu vurgulayan ASÜD Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Kazancıgil, arkasından gelen fiyat artışında ise maliyet zamlarında asgari ücret ve diğer kalemlere gelen artışların etkili olduğunu kaydetti.

MEHMET HANİFİ GÜLEL / İSTANBUL

Son aylarda süt arzında yaşanan sorunlar ve sanayi talebinin yüksek olması serbest piyasada süt fiyatını 12 liraya yükseltti. Ulusal Süt Konseyi'nin (USK) en son güncellediği tavsiye satış fiyatı ise 8,5 lira seviyesinde bulunuyor. Ambalajlı Süt ve Süt Ürünleri Sanayicileri Derneği (ASÜD) Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Kazancıgil, "Geçtiğimiz haftalarda yem fiyatına gelen 10-15 liralık zam, bunun yanı sıra kaba yem, silaj, yonca ve samanda fiyat artışları bir miktar sütün maliyetini de arttırdı. İlk gelen zamlar arz-talepten kaynaklıydı ama şimdi maliyet de etkili oldu. En son geçen hafta ortaya çıkan rakamlar ve marketlerin de tesadüfen zamları bu dönemde rafa yansıtması dikkat çekti. Bu zamma arz-talep etkisi ve son olarak maliyet artışı yansıdı. Maliyet zamlarında asgari ücret ve diğer kalemlere gelen artışlar etkili oldu" dedi.

Kazancıgil, maliyet artışının kabaca yüzde 10 civarında olduğunu bildirdi. USK'nın 8,5 liralık fiyatı baz alındığında, zammın yüzde 10-12'nin üzerinde olduğunu dile getiren Kazancıgil, "Geçen hafta zam geldiği için piyasalara yansması daha çok yeni. Marketler yavaş yavaş fiyatları geçiriyorlar. Satışta ilk anda düşüş görebiliriz ama zamlı maaşlar daha halkın cebine girmedir. Tüketimde arz talepteki oynaklığı görmemiz için hem zammın tam oturması hem de zamlı maaşları beklememiz lazım. Onun için tüketim için şu anki durumlar çok kırılgan" şeklinde konuştu.

Zam beklentisi toptancı satışını yükseltti

Sürekli zam beklentisinin toptancı kanadında satışları yükselttiğine de dikkat çeken Kazancıgil, “Elimde 10 teneke fazla peynir olsun, haftaya daha pahalı olur’ mantığıyla hareket edildiğini vurguladı. Kazancıgil, “Enflasyon ortamında maldan para kazanma denkleminden dolayı ilginç derecede satışları destekledi. Satışlarda yükselen bir grafik yaşandı, çok düşen bir satış grafiğe rastlamadık. İşletmeler ürünlerini sattılar, zannedilen bir düşüş de olmadı. Mega Center’da ürününü satamayan ve elinde kalanı hiç duymadık. İşler kötü değil ama fiyat artışından dolayı finansmana ulaşım ve operasyon zorlaşıyor. Fiyatlar yükselirken talebin azalmamasının nedeni ise fiyatın daha da artacağı beklentisi” dedi.

Bireysel kredi artışı, ticariyi ikiye katladı

Bankalar hem ticari kredi faizi ile kredi büyümesine yönelik, hem de TL mevduat oranına yönelik getirilen ek menkul kıymet alımları nedeniyle yönünü tüketiciye çevirdi. Ticari kredi büyümesi yüzde 28,85'te kalan bankacılık sektörünün tüketici kredisi büyüme hızı yüzde 65,65'e geldi.

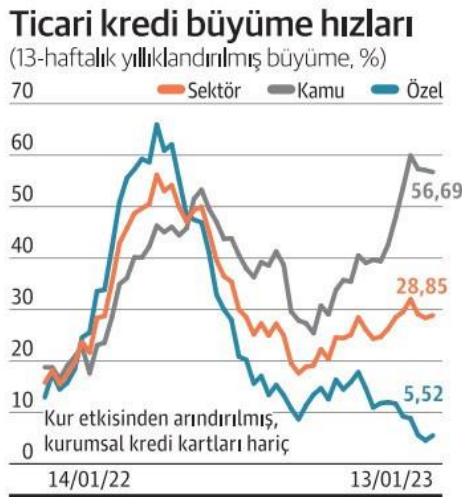
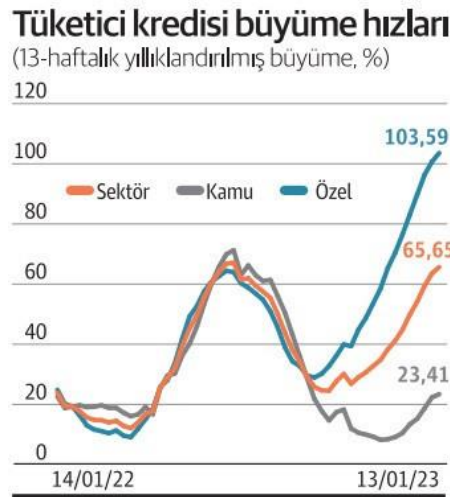

ŞEBNEM TURHAN

Bankacılık sektörü makroihtiyati tedbirler sonrası bilançolarını sağlam tutma gayreti içinde. Ticari kredilerde kredi faiz oranı ile kredi büyümesine ve TL mevduat oranı hedefine yönelik getirilen ek menkul kıymet alım zorunluluğu bankacılık sektörünün yönünü tüketiciye çevirmesine neden oldu. Merkez Bankası verilerine göre tüketici kredileri büyüme hızı 13 Ocak haftasında 13 haftalık yıllıklandırılmış olarak yüzde 65,65'e yükseldi. Ticari kredi büyüme hızı ise aynı dönemde yüzde 28,85'te kaldı. Özel bankalarda ise çok daha keskin bir ayrım yaşandı. Özel bankalarda tüketici kredi büyüme hızı yüzde 103,6'ya fırlarken ticari kredi büyüme hızı yüzde 5,52'de kaldı. Kamu bankaları tüketici kredi büyüme hızını yüzde 23,4'e çıkarsa da yüzde 56,7'lik ticari kredi büyüme hızı ile sektörde de ticari kredi büyümesini sırtladı.

Bankacılık sektörünün tüketici kredilerine yönelmesi yılın ikinci yarısından sonra gelen makroihtiyati tedbirlerle oldukça ilgili. Merkez Bankası, TL ticari kredi faizinin de yıllık bileşik referans oranın 1.4 katı üzerinde yıllık bileşik faiz oranıyla kullanılacak kredilerin yüzde 20'si, 1.8 katı üzerinde faizle kullanılacak kredilerin de yüzde 90'ı kadar menkul kıymet tesisi zorunluluğu getirdi. Ayrıca ticari kredi büyümesinin de belli limiti aşması durumunda bankalar ek menkul kıymet alımı yapıyorlar. Bunun yanı sıra

TL mevduat oranı yüzde 60'ın altında kalan bankaların ek menkul kıymet tutma zorunluluğu var. Bu makroihtiyati tedbirlerin ardından ticari kredi faizlerinde sert düşüşler yaşanırken TL mevduat faizleri yüzde 30'a dayandı.

Önlemlerle büyüme hızı yavaşladı

Merkez Bankası verilerine göre 13 haftalık yıllıklandırılmış TL ticari kredi büyümesi geçen yılın başında yüzde 15,77 seviyesinde bulunuyordu. Ardından ivmelenen ticari krediler nisanın son haftasında yüzde 56,13 büyüme hızı yakalayınca mayıs ayından itibaren Merkez Bankası'nın makroihtiyati önlemleri devreye girdi. Bu adımlar sonrasında ticari kredi büyüme hızı eylülün ilk haftasına gelindiğinde yüzde 17,62'ye kadar geriledi. Sonrasında kamu bankalarının katkısıyla bu yılın 13 Ocak haftasında yüzde 28,85'e geldi. Tüketici kredi büyüme hızı ise geçen yılın başında yüzde 23,9 seviyelerinde bulunuyordu. Temmuz ayında yüzde 67,13'e çıkan tüketici kredi büyüme hızı ivme kaybetmiş ve eylül sonunda yüzde 25,6'ya kadar geriledi. Ancak 13 Ocak haftasında yüzde 65,65'e çıktı.

TL mevduat hedefi büyümeyi kamçıladi

Makroihtiyati önlemlerde geçen yılın son çeyreğinde yapılan sıkılaştırma daha keskin hareketlerin yaşanmasına neden oldu. Ve özel bankalarda bu hareketler çok daha

sert yaşandı. Merkez Bankası verilerine göre 13 haftalık yıllıklandırılmış tüketici kredisi büyüme hızı özel bankalarda geçen yılın başında yüzde 24,84 seviyesinde iken martta yüzde 9,13'e kadar düştü ardından ise temmuzda yüzde 64'e tırmandı. Devamında düşüş eğilimine giren büyüme hızı kasımın son haftasından itibaren ise çok daha ivmeli şekilde yükselişe başladı. TL mevduat faizlerini yükselten ancak ticari kredi faizlerini regülasyonlar nedeniyle artıramayan bankacılık sektörü görece daha yüksek faiz oranlarına sahip olan tüketici kredilerine yöneldi. İhtiyaç kredi faizleri yüzde 30 seviyelerinde seyrediyor. Ticari kredi faiz oranı ise yüzde 13,02 seviyesinde. 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizinin Merkez Bankası verilerine göre ortalama yüzde 24,02 olduğu göz önüne alındığında bankaların ticari kredi faizi mevduat faizinin 11 puan altında bulunuyor. 13 Ocak itibarıyla ihtiyaç kredi faizi ise yüzde 29,97 seviyesinde. Bu 3 aya kadar vadeli TL mevduat faizinin 6 puan üzerinde kredi kullandırımının mümkün olduğunu gösteriyor. Banka özelinde bakıldığında ihtiyaç kredi faizleri aylık yüzde 2,69'un üzerine de çıkıyor. Bu da yüzde 32'nin üzerinde yıllık ihtiyaç kredisi faizlerinin bulunduğunu ve yine TL mevduat faizinin neredeyse 10 puan üzerinde ihtiyaç kredisi kullandırım olanağına bankaların sahip olduğunu ortaya koyuyor.

Ticari büyümesini kamu karşıladı

Kamu bankaları ise ticari kredi büyümesinde sektörün sırtlayan konumunda. Merkez Bankası verilerine göre kamu bankalarında geçen yıl başında 13 haftalık yıllıklandırılmış ticari kredi büyüme hızı yüzde 18,77 seviyesindeyken büyüme hızı haziran başında yüzde 53,26'ya kadar çıktı. Önlemlerin ardından kamu bankaları da frene basarken son haftalarda ise yeniden ticari kredi büyüme hızı ivmelendi. Ve 13 Ocak haftası itibarıyla de yüzde 56,7'ye geldi. Tüketici kredisi büyüme hızı ise geçen yıl başında kamu bankalarında yüzde 22,61 seviyesinde bulunuyordu, temmuz başında büyüme hızı yüzde 17,3'e kadar çıktı. Ardından kasımın ikinci haftasında yüzde 8,2'ye kadar gerileyen tüketici kredisi büyüme hızı son haftalarda özel bankalar kadar hızlı olmasa da kamu bankalarında da artış trendine girdi. 13 Ocak haftası itibarıyla kamu bankalarında tüketici kredisi büyüme hızı yüzde 23,41'e yükseldi.

Dış dengeyi bozucu yönde

Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hakan Kara da Twitter adresinden yaptığı açıklamada kredi piyasası düzenlemelerinin yol açtığı faiz ayrışmasının bankaları ticari krediden çok tüketici kredisi vermeye teşvik ettiğini belirterek, "Tüketici kredisi ile ithalat arasında güçlü bir ilişki olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla uygulanan politika bileşimi dış dengeyi bozucu yönde çalışıyor" diye yazdı.

Nebati: Devlete borçlar 48 ay taksitle ödenecek

Devlete ait borçlarda yapılandırma düzenlemesinin ayrıntıları açıklandı. Borçlar 48 ay taksitle ödenecek. Peşin ödemede yurt içi ÜFE tutarının yüzde 90'ından vazgeçilecek.

DUYGU GÖKSU

İZMİR-Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı borç yapılandırması olduğunu söylediği düzenlemenin ayrıntılarını açıkladı. Borç yapılandırma paketinde vade 4 yıl olacak. Bakan Nebati, "Devlete borçlar 48 aylık taksitler halinde ödenecek. Peşin ödemede yurt içi ÜFE tutarının yüzde 90'ından vazgeçilecek" dedi.

İzmir Ticaret Odası(İZTO), Ege Bölgesi Sanayi Odası(EBSO), İzmir Ticaret Borsası (İTB) ve Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) işbirliğiyle Swiss Otel Büyük Efes Smyrna Salonu'nda düzenlenen İzmir İş Dünyası Toplantısı'na katılan Nebati, önceki gün Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıkladığı Yapılandırma Kanunu'nun detayları hakkında bilgi verdi.

Vergi daireleri, gümrük müdürlükleri, Sosyal Güvenlik Kurumu, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler, İl Özel İdareleri ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları'na ödenmesi gereken kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin düzenlemeleri detaylandıran Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, devlete olan

borçların 48 taksitle ödeneceğini ve peşin ödemede ÜFE tutarının yüzde 90'ından vazgeçileceğini açıkladı.

Nebati, "Vatandaşlarımız yapılandırılan borçlarını 4 yıla yayılan aylık taksitler halinde ödeyebilecekler. Ödeme süresini uzun tuttuk ancak daha kısa sürede ödemek isteyenlere de ayrıca avantajlar getiriyoruz.

Yapılandırılan borçlar peşin ödenirse, yurt içi-ÜFE tutarının yüzde 90'ından vazgeçiyoruz. Eğer yapılandırılan borç idari para cezası ise asıl alacaktan da yüzde 25 oranında indirim sağlıyoruz.

Vergi, ceza, faiz gibi hangi türden olursa olsun borcu bulunan vatandaşlarımızın 2 bin lirayı aşmayan borçlarını siliyoruz.

Bir kişinin, 31 Aralık 2022 tarihinden önce ödenmesi gereken borçlarının toplamı 2.000 lirayı aşmıyorsa bu düzenleme kapsamında bir defaya mahsus olmak üzere hiçbir şart aramadan borçlarını siliyor, alacağımızdan vazgeçiyoruz.

Böylece, bu borçlar nedeniyle vergi dairelerimiz takip işlemleri yapmayacak, vatandaşımız da takibe muhatap olmayacaktır" ifadelerini kullandı.

Vergi ve prim borçları başta olmak üzere, çok sayıda kamu kurum ve kuruluşuna süresinde ödenememiş borçların cezaları kaldırılarak ödeneceğini dile getiren Nebati, "Bu güne kadar diğer yapılandırma yasalarında kapsama alınmayan adli para cezaları dahil olmak üzere idari para cezalarını da yapılandırma kapsamına alıyoruz.

Bunların faizlerini de düşük bir oran ile güncelleyerek ödenmesini daha kolay hale getiriyoruz. Bu yapılandırma kanununda vergi dairesine ödenmesi gereken hangi tür borç olursa olsun yapılandırılacak" açıklamalarında bulundu.

Nebati, 2022 yılı için ödenmesi gereken geçici vergilerin ise beyanname verme süresinde kadar ödenmezse terkin edildiği için kapsama almadıklarını ve davalı olan vergi ve prim dosyalarındaki ihtilafları ise sonlandırarak ödeme imkânı getirdiklerini sözlerine ekledi. Matrah artırım ve işletme kayıtlarının düzeltilmesine de imkân sağlanacağını aktaran Nebati,

"İşletmelerimiz, 2018 ila 2021 yılları için, gelir, kurumlar, KDV ve gelir stopaj vergilerinde matrah ve vergi artırım yaparak vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacak. Arttırılan matrahların vergilerini peşin öderlerse o zaman vergi aslında da yüzde 10 indirim sağlanacak" diye konuştu.

Eskinazi: "Enflasyon muhasebesi hayata geçirilmeli"

Finansmana erişimde yaşanan zorluklar, yüksek enflasyon ve düşük döviz kurunu üç büyük sorun olarak sıralayan EİB Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, "Bu üç soruna acil çözüm geliştirmeliyiz. Enflasyon rakamlarının düşmesi için dünyada

başarıya ulaşmış modelleri kullanabiliriz. Enflasyonu kontrol altına alana kadar çare olarak enflasyon muhasebesi hayata geçirilmeli.

Türk Lirası'nın nominal değerine kavuşması için gerekli adımları attığınız takdirde 2023 yılı için ihracatımızı Orta Vadeli İstikrar Programındaki hedefler doğrultusunda artırma sözünü verebiliyoruz. Eğer gerekli tedbirler alınmazsa bizim kendimizin yapacaklarıyla 2023 yılını kurtarmamız, İhracat Ailemizi eksiksiz 2024 yılına taşımamız mümkün olmaz" diye konuştu.

Kestelli: "GSYH 10'un üzerine çıkmalı"

Hepinizi Ege İhracatçı Birlikleri ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum. Sonuçları bakımından verimli bir toplantı olmasını diliyorum.2002 yılında tarımın Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'da yüzde 12'ye yakın olan payının 2021 sonunda yüzde 5.7'ye gerilediğini hatırlatan İTB Yönetim Kurulu Başkanı Işınso Kestelli,

"Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'da tarım ve hayvancılığın payını yeniden yüzde 10'un üzerine çıkartacak her türlü adımı kararlılıkla atmamız gerekiyor.

İzmir'e yapılan yatırımların çarpan etkisi çok daha yüksek, tarımı teknolojiyle büyütme çabalarımıza desteğini artırması, kuraklıkla mücadelede sürdürülebilir çözümler üretmesi, girdi maliyetlerindeki büyük sıçramanın yarattığı tahribatı önlemesi, Dikili, Kınık ve Bayındır'da yürüttüğümüz tarıma dayalı ihtisas organize bölgelerine omuz vermesi, finansmana erişim sıkıntısına çare olması hayati önemde"

Yorgancılar: "Dönüşüm stratejisi kurgulanmalı"

KOBİ'lerin, yeni düzene uyum sağlaması için öncelikli talebin, rekabetçiliğe engel olan güncel konuların çözümünün hızlandırılarak bir dönüşüm stratejisi kurgulanması gerektiğini ifade eden EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "İhtiyaç duyduğumuz yeni bir yatırım, üretim ve büyüme modelinin odağını, bilgi bazlı sanayi oluşturmalı.

Bunu katma değerli yerli üretimle başarabiliriz. Öncelikli çözüm bekleyen konularımızdan biri yüksek enflasyon, bir diğeri finansmana erişim ve reel kurların düzeyi.

Üretim ve ihracatın sürdürülebilirliği ve küresel pazarlarda rekabet edebilmek açısından doğrudan üretimde kullanılan elektrik, doğalgaz ve motorin üzerindeki vergilerin makul düzeylere çekilmesi gerektiği de bir diğer beklentimizdir" ifadelerini kullandı.

Özgener: "Piyasalarda güven yeniden tesis edilmeli"

Enflasyonla mücadeleyi baz etkisin yanı sıra enerji fiyatları, kredi politikası, EYT düzenlemesi ve asgari ücrette yapılan güncelleme ve bunun diğer maaşlara yansımalarının baz etkisini azaltacağını ve fiyatlar genel seviyesine ivme kazandırabileceğini vurgulayan İZTO Yönetim Kurulu Başkanı Mahmut Özgener,

25.01.2023

“Enflasyondaki düşüşün nasıl sağlanacağıyla ilgili soru işaretlerinin giderilmesine ve piyasalarda güvenin yeniden tesis edilmesine ihtiyaç var. Enflasyon muhasebesi firmalarımız için zorunluluk haline geldi” dedi.

KGF paketlerinin kalıcı bir fayda üretmesi için sürekliliklerinin sağlanması ve Eximbank kaynaklarının artırılması gerektiğini ifade eden Özgener, üyelerini ve tüm sektörleri ilgilendiren, önemli taleplerden birinin de, kamu borçlarının yeniden yapılandırılması olduğunu sözlerine ekledi.

Başörtüsü teklifi TBMM Anayasa Komisyonu'nda kabul edildi

Başörtüsüne anayasal güvence getiren ve evlilik birliğini tanımlayan Anayasa değişikliği teklifi TBMM Anayasa Komisyonu'nda kabul edildi.

Uzun zamandır üzerinde tartışılan başörtüsü teklifi Anayasa Komisyonu'nda görüşüldü. Başörtüsüne anayasal güvence getiren ve evlilik birliğini tanımlayan Anayasa değişikliği teklifi TBMM Anayasa Komisyonunda kabul edildi.

Teklifle Anayasa'nın 24'üncü maddesine, başörtüsüne anayasal güvence getiren hükümler ekleniyor.

Buna göre, temel hak ve hürriyetlerin kullanılması ile kamu veya özel kesim tarafından sunulan mal ve hizmetlerden yararlanılması, hiçbir kadının başının örtülü veya açık olması şartına bağlanamayacak.

Hiçbir kadın; dini inancı sebebiyle başını örtmesi ve tercih ettiği kıyafetinden dolayı eğitim ve öğrenim, çalışma, seçme, seçilme, siyasi faaliyette bulunma, kamu hizmetlerine girme ile diğer herhangi bir temel hak ve hürriyeti kullanmaktan ya da kamu veya özel kesim tarafından sunulan mal ve hizmetlerden yararlanmaktan hiçbir surette yoksun bırakılamayacak, bu nedenle kınanamayacak, suçlanamayacak ve herhangi bir ayrımcılığa tabi tutulamayacak.

Alınan veya verilen bir hizmetin gereği olan kıyafet söz konusu olduğunda devlet, ancak dini inancı sebebiyle kadının başını örtmesini ve tercih ettiği kıyafetini, hiçbir surette engellemek şartıyla gerekli tedbirleri alabilecek.

Evlilik birliği

Anayasa'nın 41'inci maddesinin, "Ailenin korunması ve çocuk hakları" şeklindeki birinci kenar başlığı, "Ailenin korunması, evlilik birliği ve çocuk hakları" olarak değiştiriliyor.

Ailenin toplumun temeli olduğunu düzenleyen maddeye, evlilik birliği şartı da ekleniyor. Teklif, evlilik birliğini, "Ancak kadın ile erkeğin evlenmesi ile kurulabilir" şeklinde yeniden tanımlıyor.

Tam mutabakat şart

Altılı Masa'nın 11'inci liderler buluşmasında cumhurbaşkanı adayı gündeme gelecek. "Liderlerle eşgüdüm halinde çalışabilmek" adaylık için belirleyici kriter olacak.

CHP, İYİ Parti, Gelecek Partisi, DP, Saadet Partisi ve DEVA Partisi'nden oluşan Altılı Masa, cumhurbaşkanı adayı ve Ortak Politikalar Metni hazırlıklarını ele alacağı 11'inci liderler buluşmasına hazırlanıyor. Yarın İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener ev sahipliğinde gerçekleştirilecek zirvenin ardından 30 Ocak'ta Ankara Congressium'daki toplantısı ana gündem maddesi olacak.

Altılı Masa'nın ikinci tur beşinci buluşmasında en önemli gündem başlığı, cumhurbaşkanı adayının nitelikleri ve ismi olacak. Ortak aday konusunda anlaşılan Altılı Masa'da liderler, öne çıkan aday adaylarını dile getirecek. Kamuoyu yoklamalarının yanı sıra adayın, 'masadaki liderlerle eş güdüm halinde çalışan, ülkenin sorunlarına hakim ve masanın çalışmaları ile yakından ilgili' olmasına dikkat edilecek. Muhalefet kulislerinde bu kriterlere en yakın kişinin CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu olduğu konuşulurken adayda tüm liderlerin hemfikir olması gerektiği dile getirildi. Tam mutabakat sağlanamazsa hiçbir aday adayının, cumhurbaşkanı adayı olarak belirlenmeyeceği de ifade edildi. Ortak liste konusunda da görüşmelerini sürdüren masanın bu konudaki ana görüşmelere gelecek ay başlayacağı aktarıldı.

PROGRAM GÜNDEMDE

Altılı Masa'nın 30 Ocak'taki gündem maddesi ise Ortak Politikalar Metni olacak. Ankara'da ATO Congressium'da gerçekleştirilecek açıklamada, Altılı Masa'nın uzun

süredir üzerinde çalıştığı ve Hükümet Programı niteliğinde olan Ortak Politikalar Metni kamuoyuna duyurulacak. Yargı bağımsızlığının sağlanması, TBMM'nin yasama işlevinin yeniden artırılması, kadın haklarına yönelik ulusal ve uluslararası sözleşmelerin yeniden yürürlüğe girmesi gibi hedefler, bu metinle birlikte kamuoyuna duyurulacak. Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, kamu, özel iş birliği projelerinin yeniden ele alınması gibi hedeflerin de metinde yer alması bekleniyor.

Türkiye'den İsveç ve Finlandiya kararı

Türkiye'nin talebi üzerine Türkiye-İsveç- Finlandiya üçlü mekanizma toplantısı süresiz olarak iptal edildi.

Türkiye, İsveç ve Finlandiya arasındaki üçlü mekanizma toplantısı süresiz şekilde iptal edildi. Bir sonraki toplantının Şubat ayında gerçekleşmesi planlanıyordu. Diplomatik kaynaklardan edinilen bilgiye göre iptal kararı Ankara'nın talebiyle alındı.

İsveç'te Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı hedef alan gösteri ve Türk Büyükelçiliği yakınlarında Kur'an-ı Kerim yakılmasına Ankara'dan sert tepki geldi.

İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyelik talebi üzerine kurulan üçlü mekanizma toplantısı iptal edildi. Daimi Üçlü Mekanizma'nın üçüncü toplantısının Şubat ayı içinde Brüksel'de yapılması planlanıyordu.

Mekanizma, İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya giriş talebi sonrasında imzalanan Madrid Mutabakatı ile kuruldu. Taraflar son olarak 2022 yılının Kasım ayı sonunda Stokholm'de bir araya gelmişti.

Fiyatlar artarken enflasyon oranı işte böyle düşecek

Alaattin AKTAŞ

25 Ocak 2023 Çarşamba

✓ Enflasyon oranındaki düşüşün fiyatların gerilemesi olarak algılanması isteniyor. Bir kesim bilmediği için, bir kesim de her görüşe koşulsuz itaat etmeye hazır olduğu için bunu doğru sanabilir. İkinci gruptakiler ikna edilemez. Ama bilmeyenlere bilgi aktarmak için güncellediğimiz bir grafiğe yer verelim istedik, bir kez daha...

Her ay yeni oranlar açıklandıkça ve **“Bakın enflasyonu nasıl düşürdük”** denilmeye devam edildikçe biz de bu grafiği tekrar tekrar vereceğiz. Bilen biliyorsa da, bilmeyen öğrensin ve kafalara kazınsın, diye...

Yıllık enflasyon oranının düşmesi matematiksel bir gerçektir. Ne sihir var bu düşüşün arkasında, ne oranlarla oynama.

Ama bu düşüşün arkasında herhangi bir ekonomik önlem de yok. Dolayısıyla bir başarı da yok.

Önce enflasyonu yükseltirseniz, gün gelir daha düşük oranlarla yıllık oran geriler. Bu her zaman böyle olmuştur.

Yıllık oran geriler ama fiyatlar gerilemez!

Enflasyonun düşmesi, fiyatların düşmesi demek değildir çünkü!

Bu iki kavramı, ya bilmediği için ya bildiği halde işine öyle geldiği için karıştıranlar var.

Bilmediği için bunu söyleyenlere anlatmaya çalışıyoruz.

İkinci gruptakilere ise söyleyecek sözümüz yok. Onlar siyaseten böyle yapıyor olabilirler.

Ama “**Enflasyon geriledi, demek ki fiyatlar da geriliyor**” görüşünü, gerçeği bile bile hiçbir çıkarı olmadığı halde savunanlara ise büyüklerimizin pek sık kullandığı ifadeyle “**Allah akıl fikir versin**” demekten başka çare yok.

Yıllık enflasyon oranı düşecek, fiyatlar değil!

Bakın nereden nereye...

Daha önce de birkaç kez yer verdiğimiz, adeta meşhur olan bir grafiğimiz var.

Grafikte kutular TÜFE'yi, yani fiyat düzeyini gösteriyor. Hayali sayılar değil bunlar, TÜİK'in açıkladığı TÜFE. Siz bu değerleri TÜFE olarak değil de aylık rutin bir gideriniz olarak da okuyabilirsiniz.

Aylık doğalgaz gideriniz, sigara paranız ya da benzin paranız...

2021'in ocak ayındaki örneğin benzin gideriniz 513 lira. Bir yıl önceye göre artış da yüzde 15.

2021'in aralık ayına geliyorsunuz; benzine artık ayda 687 lira ödüyorsunuz. Bir yıl önceye göre artış da yüzde 36'ya çıkmış.

Keyfiniz fena halde kaçmış durumda ama yapabileceğiniz bir şey yok.

2022 başlıyor ve fiyatlar artmaya devam ediyor, hem de ne artış. Kasım ayına geliyorsunuz, aylık benzin gideriniz 1.115 liraya fırlamış. Bir yıl öncesine göre artış artık tam yüzde 85 düzeyinde.

2022'nin aralık ayı... Akaryakıt istasyonuna yanaşıyorsunuz söylene söylene. Bakıyorsunuz pompaya, deponuz artık 1.115 liraya değil 1.128 liraya doluyor, biraz daha zam gelmiş. Ödüyorsunuz paranızı ve biniyorsunuz arabaya, bir haber:

“Aldığımız önlemlerle enflasyon hızla düştü. Kasımda yüzde 85 olan yıllık artış aralıkta yüzde 64’e inecek...”

Arabada yalnızsınız, istediğiniz gibi konuşabilirsiniz, serbest; siz de öyle yapıyorsunuz:

“Daha beş dakika önce benzin aldım, fiyat artmış, enflasyonun düştüğü de nereden çıkıyor!”

Oran aşağı, fiyatlar yukarı!

Benzin alan, doğalgaz faturası ödeyen, sigaraya para sayan vatandaş haklı; fiyatlar aşağı gitmiyor ama duyduğu hep şu:

“Bakın işte enflasyon geriledi...”

Söylenen doğru. Yıllık enflasyon oranı geriliyor gerilemeye ama bu fiyatların gerilemesi anlamına gelmiyor.

Zaten kimse fiyatların gerileyeceği gibi bir imada dahi bulunmuyor. Bunu vatandaş öyle anlasın istiyorlar yalnızca. Anlamaya hazır bir kesim de var. İşte onlar için kullanıyoruz ya **“Allah akıl fikir versin”** öğüdünü!

Fiyatlarda bir gerileme olmayacağı zaten resmi olarak da ilan ediliyor. Hükümetin 2023 yılı enflasyon hedefi yüzde 25. Çok iyimserdir, tutar tutmaz; o ayrı bir tartışma ama ortada yüzde 25’lik resmi bir hedef var. Yani hükümet diyor ki geçen yıl aralıkta 100 olan ortalama fiyat düzeyi bu yıl aralıkta 125’e çıkacak.

Fiyatların gerilemesi nerede peki?

Fiyatların gerilemediğini söyleyenler çoğaldıkça bu sefer de ortaya **“Ama bakın Avrupa’ya, raflar boş”** söylemi atılıyor. Bunu duyan Anadolu insanı Avrupa’da yaşayan akrabalarına herhalde gerçek böyle mi diye soracaktır. Sahi soracak mıdır?

Bu yıl sonu benzin alırken...

Her akaryakıt istasyonuna gittiğinde söylenen o vatandaş arabasını da değiştirme şansına sahip değil, mümkün mü yeni arabaya gücü yetsin! Eskiye arabası daha çok benzin yakıyor ve o da her benzin alışta söyleniyor.

25.01.2023

Yılın ilk ayları, arabada radyo dinleyen vatandaş bir habere denk geliyor:

“Bu yıl fiyatlar ortalama yüzde 25 oranında artacak.”

Vatandaş bir hesap yapıyor, benzinde de aynı oran olsa demek ki depoyu 1.128 liraya değil, 1.409 liraya dolduracak.

2023'teki fiyat artışının yüzde 25'te kalmayacağına ilişkin başka bir habere denk geliyor. 2023 enflasyonun en iyi ihtimalle yüzde 45 dolayında olacağı söyleniyor bu haberde. Benzin faturasına kafayı takmış olan vatandaş hemen yine hesap yapıyor, depoyu doldurmak için en az 1.600 lira vermesi gerektiğini görüyor. **“Yüzde 25'te tutamazsınız artışı, yüzde 45'ler bile iyi sayılır”** diyerek düşüncelere dalıyor:

“Hele şu seçim bir geride kalsın bakalım, kim kazanacak, kim ne yapacak, o zaman göreceğiz...”

Abdulkadir Selvi

İmamoğlu bekleyecek, Kılıçdaroğlu ortak aday

Hani şampiyonluğa en yakın takımlar için, “Şampi” başlıkları atılır ya, Kılıçdaroğlu’nun ortak cumhurbaşkanı adaylığı konusu da öyle bir noktaya geldi.

O nedenle yazımın başlığını, “İmamoğlu bekleyecek, Kılıçdaroğlu ortak aday” diye yazdım. Kılıçdaroğlu’nun ortak adaylığına diğer partiler ikna oldu. Bir tek Akşener kalmıştı. İYİ Parti’de de artık Kılıçdaroğlu’nun adaylığı kabullenilmiş durumda. Ona uygun modeller konuşulmaya başlandı.

Meral Akşener, pazartesi günü partisinin başkanlık divanını topladı. Toplantıda cumhurbaşkanı adayı kim olmalı ve aday nasıl belirlenmeli sorusu tartışmaya açıldı.

Meral Akşener’in toplantının başından sonuna kadar tartışmayı izlediği, not aldığı ama herhangi bir yorum yapmadığı söyleniyor. Bir isim ön plana çıkmıyor. Ama İmamoğlu’nun üzerinde duruyorlar. Bir de Kılıçdaroğlu’na karşı direnç devam ediyor.

ÜÇ ALTERNATİFLİ ANKET

Cumhurbaşkanı adayının belirlenmesi için alternatifli anketlerin yapılması önerisi getiriliyor.

1. Seçmenin istediği aday kim?
2. 6’lı Masa’nın liderleri arasında hangi isim aday olmalı?
3. Kamuoyunda konuşulan Kılıçdaroğlu, Ekrem İmamoğlu, Mansur Yavaş gibi isimler için anket yapılsın.

KILIÇDAROĞLU’NA DİRENÇ

Başkanlık divanının bazı üyeleri Kılıçdaroğlu konusunu tartışmaya açıyor. Kemal Bey'in cumhurbaşkanı adaylığı konusunda kararlı olduğunun altı çiziliyor. "Kılıçdaroğlu kesin aday. Ya ortak aday olacak ya da CHP'nin cumhurbaşkanı adayı olacak" deniliyor.

KILIÇDAROĞLU KARARLI

6'lı Masa'nın adayı olmadığı takdirde Kılıçdaroğlu'nun CHP'nin adayı olacağını altı çiziliyor. 26 Ocak'taki toplantıda cumhurbaşkanı adaylığı konusu ele alınacak ama 30 Ocak'taki lansmandan sonra liderlerin cumhurbaşkanı adayını konuşmak üzere özel bir gündemle bir araya gelmesi öneriliyor. O toplantıya CHP'nin sadece Kılıçdaroğlu'nun ismini getireceği genel bir kabul görmüş durumda. Kılıçdaroğlu adayken CHP, masaya İmamoğlu ve Yavaş ismini önerir mi? İYİ Parti bunun farkında. O nedenle "Kılıçdaroğlu'nun adaylığını engelleyemeyiz" deniliyor.

YENİ FORMÜL

İYİ Parti Başkanlık Divanı'nda iki öneri ön plana çıkıyor.

1. "Kılıçdaroğlu'nun adaylığını istemiyorsak çoklu adaya gideceğiz" deniliyor.

Ama Akşener, çoklu adaya sıcak bakmıyor. O nedenle bu öneri çok fazla tartışılmıyor.

2. Onun yerine Kılıçdaroğlu'nun adaylığını merkeze alan formüller gündeme geliyor. "Kılıçdaroğlu'nun adaylığına en büyük direnç İYİ Parti tabanından geliyor. Kemal Bey'e olan direnci kırmak ve tabanımızı ona oy vermeye ikna edebilmemiz için Kemal Bey'le pazarlığa oturmamız lazım. Kılıçdaroğlu cumhurbaşkanı adayı olduğu takdirde İYİ Parti seçmeni onun yanında ikinci sırada İYİ Parti'nin liderini görmeli. İcranın başında kendi liderinin olacağını hissetmeli. Ancak bu durumda Kemal Bey'e oy vermeye ikna olur" deniliyor.

Akşener bu öneriyi nasıl karşılıyor? Yorum yapmadan dinliyor, not almakla yetiniyor.

TEK CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Ahmet Davutoğlu, 6 liderin eşit yetkili olarak cumhurbaşkanı yardımcısı olacağını açıklamıştı. Babacan ve Karamollaoğlu'nun kafasından da benzer bir model geçiyor. Kılıçdaroğlu da buna destek vermişti. Ama İYİ Parti bu dağılımdan memnun değil. "250 bin oyu olan bir partiye de bir cumhurbaşkanı yardımcılığı ve bir bakanlık verilmesi, kalan bakanlıkların partilerin aldığı oya göre dağıtılması büyük partiler açısından adaletsizliğe yol açar" diyorlar. "Cumhurbaşkanı CHP'den olaksa birinci cumhurbaşkanı yardımcısı İYİ Parti'den olmalı" tezini savunuyorlar.

AKŞENER'İN YALANLAMASI

Meral Akşener bu formüle “Yalan” demiş ama kendi partisinin yetkili kurullarında konuşuluyor. Evet Akşener’in böyle bir önerisi olmamış. Çünkü Akşener herhangi bir değerlendirme yapmamış. Bu bir al-ver süreci. Kurmayları Akşener’in elini güçlendirmek için bu tür öneriler geliştiriyor. Kimi zaman da liderin söyleyemediğini bir kurmayı söyler. Önemli olan İYİ Parti’de bu tür alternatiflerin konuşuluyor olması. Ayrıca Kılıçdaroğlu bu formülü reddetmiyor. Kılıçdaroğlu, 6’lı Masa’nın onayıyla ortak cumhurbaşkanı adayı olmak için her türlü tavizi vermeye hazır. O nedenle Davutoğlu ya da Babacan’dan gelen önerilere dahi karşı çıkmıyor.

İYİ PARTİ’NİN HASSASİYETİ

İYİ Partililerin bu önerisinin iki gerekçesi var. Bir, “İYİ Parti seçmenini Kılıçdaroğlu’na oy vermeye ikna etmek için, icranın başında Akşener olacak. Ona göre güvenin, oy verin” demek istiyorlar. İkincisi ise “CHP, cumhurbaşkanı adaylığını, bir cumhurbaşkanı yardımcılığını ve en fazla bakanlığı alacak. Küçük partiler bir cumhurbaşkanı yardımcılığı, bir bakanlık ve oylarına göre artık bakanlık alacak. İYİ Parti’ye ne kalacak?” diye düşünüyorlar. Küçük partilerle eşit olmak istemiyorlar.

DAVUTOĞLU VE BABACAN’A TEPKİ

Birkaç gündür ara verdiler ama Davutoğlu ve Babacan’ın 6’lı Masa’ya rol biçmeleri İYİ Parti’yi germiş durumda. Üstüne üstlük Ali Babacan’ın Türk milleti kavramının Anayasa’dan çıkarılması önerisi onları rahatsız ediyor. “Davutoğlu ve Babacan 6’lı Masa’da var ama Millet İttifakı’nın ortağı değil. Millet İttifakı’na girip girmeyecekleri de belli değil. Hem masada en büyük payı almak istiyorlar hem de yaptıkları açıklamalarla 6’lı Masa’yı enfekte ediyorlar” diyorlar.

EKREM BEKLE

Önce “Gel Ekrem” vardı şimdi bu “Ekrem bekle”ye döndü. Nasıl mı? Meral Akşener’in, Kılıçdaroğlu’nun cumhurbaşkanı adaylığı konusundaki kararlılığı karşısında Ekrem İmamoğlu’na, “Sen bu seçimde aday olma. Ben iki yıl sonra erken seçime götüreceğim. Sen o zaman aday olursun. Yaşın genç, 14’üncü cumhurbaşkanlığına aday olma, iki yıl sonra 15’inci cumhurbaşkanlığına aday ol” diye telkinde bulunduğunu yazmıştım.

İYİ Parti’nin başkanlık divanında bu konu da konuşuluyor. Bazı üyeler Ekrem İmamoğlu’nun cumhurbaşkanı adaylığını gündeme getirince, İmamoğlu’nun önündeki en büyük engelin Kılıçdaroğlu olduğu belirtiliyor. Kılıçdaroğlu’na rağmen İYİ Parti’nin İmamoğlu’nu aday göstermesinin siyasi nezakete uymayacağının altı çiziliyor. “İmamoğlu’nun yaşı genç. 2 yıl beklesin, CHP’ye genel başkan da olabilir, cumhurbaşkanı adayı da olabilir” deniliyor.

İBRE KILIÇDAROĞLU’NDAN YANA

25.01.2023

Bakalım Ekrem İmamoğlu sabredebilecek mi? Sanıyorum iş oraya doğru gidiyor. İYİ Parti'de dahi Kılıçdaroğlu'nun adaylığına paralel formüller tartışıldığına göre, Kılıçdaroğlu ortak aday olacak. Ekrem İmamoğlu da sırasını bekleyecek. Artık CHP Genel Başkanlığı mı olur, cumhurbaşkanı adaylığı mı olur, yoksa finali İBB'den mi yapar orasını bilmem.

25 Ocak 2023, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Hangisi ana muhalefet partisi olacak?

Seçim tarihi artık kesinleşti. Ortada hâlâ 6'lı Masa'nın adayı yok.

Kulislerde **Kılıçdaroğlu** ve **İmamoğlu**'nun aynı anda aday olacağı konuşuluyor.

Buna HDP/DEVA'nın ortak cumhurbaşkanı adayı da eklenince 6'lı Masa'dan şimdilik en az 3 aday çıkacağını söyleyebiliriz. Bu masanın aktörleri, cumhurbaşkanlığı adayı dışında ana muhalefet partisi olmak için de ciddi bir yarış içindeler.

Düşman kardeşler **Kılıçdaroğlu** ile **Akşener** arasında kıyasıya bir mücadele var. Uyduruk anket sonuçlarına dayanarak 6'lı Masa'daki pazarlık gücünü artırmaya çalışıyorlar. İkisi de "**Ana muhalefet lideri benim**" havasında.

Kılıçdaroğlu'nun işi ise daha zor. Cumhurbaşkanı adayı olamasa da aday olup kazanamasa da CHP'deki koltuğunu kaybedecek. **İmamoğlu** ise önemli bir yol ayrımında. Kılıçdaroğlu ile pazarlık ederek adaylıktan vazgeçip CHP Genel Başkanlığı koltuğuna oturabilir. **Mansur Yavaş**, Kılıçdaroğlu lehine havlu attı ve 2024 yerel seçimlerinde Ankara adaylığını garantiledi. **Davutoğlu** ve **Babacan** cephesinde ise değişen bir şey yok. Biri ekonomi bakanlığını, diğeri ise başbakanlığı planlıyor. Tabii bir de masanın görünmeyen ayağı HDP var. Açık açık "**Ana muhalefet benim, benim desteğim olmadan kazanamazsınız**" diyor.

Onlar ana muhalefet yarışı yaparken Cumhurbaşkanı **Erdoğan** farkı açmaya devam ediyor. Bir yandan İsveç'te Kuran-ı Kerim yakan Türkiye düşmanlarıyla mücadele ederken diğeri yandan cumhuriyet tarihinin en büyük mali barış ya da af paketinin detaylarıyla uğraşıyor. Benim tanıdığım **Erdoğan**, bu müjdelerle yetinmez. Seçim tarihi yaklaştıkça şapkadan daha çok tavşan çıkartacağına eminim. **Erdoğan**'dan şaşırtıcı büyük sürprizlere ve müjdeli haberlere şimdiden hazırlıklı olalım.

'KARNE HEDİYESİ ET' PİŞKİNLİĞİ

Türkiye 3-4 gündür karne hediyesi olarak alınan 3 kalem pirzolayı konuşuyor. 6'lı Masa, muhalif medya, sosyal medyadaki FETÖ'cüler ve PKK'lılar koro halinde bu haberin üzerine atladılar. A Haber ve Sabah Gazetesi gerçeği ortaya çıkardı. Aile ve kasap olayın doğrusunu anlattı. Habertürk muhabirinin çocuğu yönlendirdiği ortaya çıktı. Kanal yönetimi de kamuoyundan özür diledi.

Peki yaklaşık bir haftadır bunu diline dolayan muhaliflerin de özür dilemesini bekleriz değil mi? Öyle bir şey yapmadıkları gibi insanların aklıyla dalga geçer gibi yalanı sürdürmeye devam ettiler. Sonra da **"Bizi neden kimse ciddiye almıyor?"** diye yakınıyorlar. Önce sen ciddi ve tutarlı olmayı dene. Bak söylediklerin nasıl toplumda karşılık buluyor.